

Vertaileva tutkimus EU:n jäsenvaltioiden julkisen hallinnon etiikasta

Tiivistelmä

Tämä tutkimushanke käsittelee EU:n jäsenvaltioiden julkisen hallinnon etiikkaa ja se on jatkoa Bossaertin ja Demmken maaliskuussa 2004 tekemälle tutkimukselle. Hankkeen rahoitti valtiovarainministeriö osana Suomen EU-puheenjohtajuuskauden tehtäviä. Tutkimuksen tarkoituksena on tarkastella mitä muutoksia ns. etiikkaviitekehityksen esittäminen on tuonut. Yhteisiä arvoja ja standardeja käsittelevä etiikkaviitekehitys muotoiltiin Hollannin puheenjohtajuuskauden aikana, ja se hyväksyttiin pääjohtajakokouksessa marraskuussa 2004. Tutkimusaineisto kerättiin kyselyllä, joka kattoi kaikki 25 EU:n jäsenvaltiota, EU-komission sekä kaksi hakijamaata, Bulgarian ja Romanian. Kysely osoitettiin EUPAN:in piirissä toimivan HR-työryhmän jäsenille, jotka edustavat jäsenvaltioita.

Kyselyn tulokset pätevät hyvin valtion keskushallintoon, mutta vaihtelevasti alue- ja paikallishallintoon. Valtaosa jäsenmaista on ottanut käyttöön arvojulistuksen tai eettisen säännösten. Etiikkaviitekehityksessä mainitut ydinarvot ovat varsin kattavasti esillä eri maiden asiakirjoissa ja arvot näyttävät kyselyn perusteella toteutuvan suhteellisen hyvin. Arvojen ja etiikan edistäminen johtajuudella (leadership) on melko yleistä. Tämä on erityisen tärkeää siksi, että johtaja asettaa omalla esimerkillään vaatimustason koko organisaatiolle. Johdon koulutusohjelmat sisältävät tyypillisesti osion, jossa käsitellään arvoja ja etiikkaa. Eettisiä kysymyksiä käsitellään usein myös virastotason henkilöstökoulutuksessa. Kyselyssä tarkasteltiin myös epäeettisiä toimintatapoja sekä korruption vastaisia toimintatapoja. Juridisen sääntelyn sekä kurinpitomenettelyn lisäksi monissa maissa oli erityinen eettisiä ongelmia käsittelevä toimielin, ja osa maista oli nimennyt virastoihin etiikasta vastaavan neuvonantajan.

Tulevaisuuden keskeiset haasteet ja painopisteet vaihtelevat maittain, mutta joitain yleisiä piirteitä nousee esille. Ensinnäkin, monet jäsenvaltiot valmistelevat parhaillaan eettisiä sääntöjä. Toiseksi, useat valtiot panostavat arvoja ja etiikkaa koskevaan koulutukseen. Kolmanneksi, monissa jäsenvaltioissa on ryhdytty toimiin korruption kitkemiseksi. Neljänneksi, etiikasta vastaavien toimielinten asemaa on pyritty vahvistamaan. Viidenneksi, uudet työkalut kuten väärinkäytösten ilmoittaminen (whistle-blowing), virkauran jälkeiset rajoitukset ja lobbausta koskevat säännöt ovat vielä alkuvaiheessa ja vasta muutamit valtiot ovat keskittyneet niihin.

Tutkimus on englanninkielinen ja se on luettavissa alla olevan englanninkielisen linkin alta.

Kieliversiot

- ▶ [Jämförande studie gällande etik inom den offentliga förvaltningen i EU:s medlemsstater](#)
26.02.2007
- ▶ [Comparative Study on the Public-service Ethics of the EU Member States](#)
26.02.2007

Hae julkaisuja ja asiakirjoja

Dokumentin tiedot

Tyyppi:

Julkaisu

Otsikko:

Vertaileva tutkimus EU:n jäsenvaltioiden julkisen hallinnon etiikasta

Julkaisusarja ja -numero:

Research and investigations
1/2007

Julkaisu vuosi:

2007

Päivämäärä:

26.02.2007

Sivumäärä:

89

ISBN:

978-951-804-682-3

ISSN:

1455-7614

Aihe:

Valtio työnantajana

Tekijäorganisaatio:

Valtiovarainministeriö

Osasto:

Henkilöstöosasto

Yhteystiedot:

Puh. (09) 160 34989

[Tietoa näistä sivuista](#)

Valtiovarainministeriö PL 28 00023 VALTIONEUVOSTO puhelin 0295 16001 valtiovarainministerio@vm.fi